

Sygn. akt V CZ 14/09

POSTANOWIENIE

Dnia 25 marca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa H.F.

przeciwko B.K. i E.K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 25 marca 2009 r.,

zażalenia pełnomocnika pozwanych na postanowienie Sądu Okręgowego w J.

z dnia 10 lutego 2009 r., sygn. akt [...],

odrzuca zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 10 lutego 2009 r. Sąd Okręgowy w J. uzupełnił swoje postanowienie z dnia 22 stycznia 2009 r., odrzucające skargę kasacyjną pozwanych od wyroku z dnia 19 czerwca 2008 r., w ten sposób, że oddalił wniosek adw. J.W. o zasądzenie od Skarbu Państwa kwoty 5 400 zł z tytułu kosztów nie opłaconej pomocy prawnej, udzielonej pozwany w postępowaniu kasacyjnym. Sąd Okręgowy stwierdził, że odrzucając wniesioną przez pozwanych skargę kasacyjną, istotnie nie orzekł o kosztach nie opłaconej pomocy prawnej, udzielonej przez pełnomocnika wyznaczonego dla pozwanych z urzędu. Uznał jednak, że wniosek pełnomocnika o przyznanie tych kosztów nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ nie zawiera oświadczenia, o którym mowa w § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.). Według tego przepisu, wniosek o przyznanie kosztów nie opłaconej pomocy prawnej powinien zawierać oświadczenie, że opłaty nie zostały zapłacone w całości lub w części.

W zażaleniu na powyższe postanowienie adw. J.W. zarzuciła Sądowi Okręgowemu naruszenie § 20 powołanego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości przez błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że w przypadku nie opłacenia kosztów pomocy prawnej przez stronę, dla której adwokat został ustanowiony, adwokat jest zobowiązany złożyć oświadczenie, iż nie opłacenie tych kosztów nastąpiło w całości. W konkluzji załóżka wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i przyznanie jej od Skarbu Państwa kwoty 5 400 zł z tytułu kosztów nie opłaconej pomocy prawnej.

Sąd Okręgowy przedstawił zażalenie wraz z aktami sprawy Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 394¹ k.p.c., zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną oraz skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (§ 1). W sprawach, w których przysługuje skarga kasacyjna, zażalenie przysługuje także

na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie, z wyjątkiem postanowień, o których mowa w art. 398¹, a także postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji (§ 2). Przytoczona regulacja została wprowadzona z dniem 6 lutego 2005 r. przez ustawę nowelizującą z dnia 22 grudnia 2004 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98), którą w zasadniczy sposób zmieniono system środków zaskarżenia. Skarga kasacyjna stała się nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, który przysługuje od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji i podlega rozpoznaniu poza tokiem instancji. Wyjątkowego charakteru nabrało też zażalenie do Sądu Najwyższego, postanowienia sądu drugiej instancji bowiem podlegają zaskarżeniu do Sądu Najwyższego skargą kasacyjną lub zażaleniem wyłącznie w wypadkach wyraźnie w przepisach wskazanych (art. 398¹ § 1 i art. 394¹ § 1 i 2 k.p.c.).

W art. 394¹ § 2 k.p.c. zażalenie na postanowienie sądu drugiej instancji zostało dopuszczone jedynie na wydane w sprawach, tzw. kasacyjnych postanowienia kończące postępowanie w sprawie. Przesłanki kwalifikowania postanowień do kategorii kończących postępowania w sprawie były wielokrotnie przedmiotem rozważań zarówno w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jak i w nauce prawa. Dla potrzeb niniejszej sprawy wystarczy przypomnieć, że, zgodnie z utrwalonym już w orzecznictwie stanowiskiem, postanowienie o kosztach procesu nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie. Postanowienie to bowiem nie dotyczy istoty sprawy, w stosunku do jej przedmiotu ma jedynie charakter uboczny. Oznacza to, że na postanowienie sądu drugiej instancji o kosztach procesu nie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 1996 r., I CZ 30/97, OSNC 1997, nr 3, poz. 34 i z dnia 12 października 2007 r., IV CZ 28/07, OSNC 2008, nr 2, poz. 29). Odnosi się to także do postanowienia sądu drugiej instancji o kosztach nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 373 w związku z art. 370, 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. postanowił, jak w sentencji.